

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola, Chlumeck nad Cidlinou, Smetanova 123

Adresa: Smetanova 123, 503 51 Chlumeck nad Cidlinou

Identifikátor školy:

Termín konání komplexní inspekce: 9. - 13. listopad 2001

Čj.	091 1043/01-4009
Signatura	ki1nv502

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zvláštní škola, Chlumeck nad Cidlinou, Smetanova 123 (dále jen ZvŠ nebo škola) vzdělává v souladu se Školským zákonem žáky, kteří se vzhledem k rozumovým nedostatkům nemohou s úspěchem vzdělávat v základní škole.

Cíle školy jsou:

1. rozvíjet znalosti a dovednosti žáků především v českém jazyce, matematice a pracovních činnostech,
2. rozvíjet a zdokonalovat diferencované vyučování matematiky a českého jazyka ve skupinách tak, aby se každému žákovi dostalo optimální péče podle jeho potřeb, schopností a dovedností,
3. zaměřit se na všestranný rozvoj osobnosti žáků s hlavním důrazem na výchovu k slušnosti a zdravému životnímu stylu.

Od roku 1990 škola úzce spolupracuje s holandskou školou Zonnegaard v městě Nijmegen, od které převzala myšlenku vlastního projektu vyučování. Tuto myšlenku se podařilo uskutečnit ve školním roce 1993/94. Práce podle projektu s názvem „Nový model vyučování na zvláštní škole“, schváleného MŠMT, měla velmi pozitivní dopad na žáky i na celkové klima školy.

Podrobný popis schválených a realizovaných úprav učebního plánu je popsán v inspekční zprávě z orientační inspekce provedené v roce 1998.

Učební plán v současnosti vychází ze Vzdělávacího programu zvláštní školy čj. 22 980/97-22 schváleného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) s platností od 1. září 1997, neboť v jeho rámci je možné v projektu pokračovat. Vzhledem k podmínkám školy je učební plán upraven v souladu s dodatkem. Je posílena matematika a český jazyk tak, aby mohla být zajištěna diferencovaná výuka těchto předmětů. Žáci docházejí na výuku do skupin, kam byli zařazeni s ohledem na schopnosti a dovednosti, ostatní předměty se učí ve svých kmenových třídách. Další úprava se týká i počtu hodin pracovního vyučování a přírodopisu. Bylo odstoupeno od širšího slovního hodnocení ve všech předmětech, v současné době je realizováno pouze v českém jazyce a matematice. Nepovinné předměty ve ZvŠ nejsou vyučovány.

Učební plán pro žáky pomocné školy, kteří jsou ve ZvŠ vzděláváni, je rovněž upraven v souladu s dodatkem ke Vzdělávacímu programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22. Důvodem k úpravě jsou psychické a fyzické možnosti žáků (jeden ze dvou žáků je tělesně postižen a je osvobozen od tělesné výchovy, druhý žák má upravenou vyučovací dobu na doporučení psychiatrické poradny). V pomocné škole jsou zavedeny 3 hodiny nepovinných předmětů (práce s počítačem, docvičování počtů, výtvarné a hudební činnosti). Tyto nepovinné předměty jsou vyučovány místo hodin tělesné výchovy, jejichž počet je z výše uvedených důvodů omezen.

Žáci mají možnost navštěvovat čtyři zájmové kroužky – dopravní, konverzační angličtinu a dva kroužky se sportovním zaměřením.

Podle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení škola sdružuje zvláštní školu s kapacitou 70 žáků a školní klub s kapacitou 30 žáků. Stav v době inspekce ukazuje následující tabulka:

Přehled o počtu tříd a počtu žáků školy

Třída	Ročník	Celkem žáků	Z toho dívek
I.	2. + 3.	7	4
II.	4. + 5.	8	4
III.	6. + PŠ	8 + 2	3
IV.	7.	12	3
V.	8. + 9.	10	5
Celkem		47	19

Od 1. července 2000 je škola příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Jejím zřizovatelem je Královéhradecký kraj, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení průběhu vzdělávání vyplynulo z celkového počtu třinácti hospitací provedených postupně ve všech třídách školy a u všech pedagogů. Byly sledovány předměty český jazyk, matematika, občanská výchova, přírodopis a doplňovací hodina. Dále byly provedeny vhledy do vyučovacích hodin pracovního vyučování ve II. - V. třídě.

Plánování a příprava výuky

Ve sledovaných předmětech odpovídala časová dotace deklarovaným učebním plánům. Učitelé vypracovali tematické plány, které mají pracovní charakter a jsou využívány v plánování a přípravě na jednotlivé hodiny. Způsob zpracování a následné využívání tematických plánů pracovního vyučování je předpokladem pro postupný rozvoj pracovních dovedností a návyků ve všech složkách - práce v domácnosti, práce na pozemku, dílenské práce.

Na základě namátkové kontroly tematických plánů, třídních knih a výstupů žáků bylo zjištěno, že učební osnovy ve sledovaných předmětech jsou plněny. Při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě a kontinuita výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky je zajištěna.

Učitelé byli ve všech hodinách na výuku velmi dobře připraveni, měli stanoveny jasné výukové cíle, které se dařilo naplnit. Plánovanou snahou vyučujících bylo spojit teorii se známou a zažitou praxí žáků. Příprava cíle vyučovacích hodin navazovala na předcházející výuku a umožňovala kontinuitu s výukou příští. V naprosté většině hodin se dařilo vyučujícím naplánovat hodiny tak, aby vyučování upoutalo a udrželo pozornost žáků, jejich zájem a aktivní účast ve výuce.

Samostatné úkoly, které žáci plnili, byly připraveny v souladu se zásadou přiměřenosti, při přípravě na hodiny učitelé zohledňovali odlišnosti v mentálních schopnostech žáků, respektovali jejich individuální dovednosti.

V rámci bezprostřední přípravy měli učitelé k dispozici učební pomůcky, měli připravené zápisy na tabuli, výsledky příkladů či materiály pro další práci žáků s rychlejším pracovním tempem.

Učební plán odpovídá schválenému vzdělávacímu programu, časová dotace ve sledovaných předmětech je v souladu s učebním plánem. Osnovy ve sledovaných předmětech jsou plněny. Perspektivní i bezprostřední příprava vyučujících na výuku je nadstandardní.

Oblast plánování a přípravy výuky je hodnocena jako vynikající.

Podmínky výuky

Všechny sledované hodiny byly vedeny učiteli splňujícími podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Učitelé působili na žáky vlastním příkladem, vystupovali s pedagogickým taktem, byli pohotoví, iniciativní, vynalézaví a tvořiví. Prokazovali znalosti základních speciálně pedagogických dovedností. V hodinách byla patrná jednak jejich odborná erudice, rovněž tak radost z práce a mimořádně pozitivní vztah k žákům a školnímu prostředí. Ve vztahu k žákům vykazovali vysokou míru trpělivosti a důslednosti, které jsou nezbytné pro úspěšnou práci s mentálně postiženými žáky.

Materiální podmínky výuky dosahují mimořádné úrovně. Učitelé využívali k přiblížení učiva řadu materiálů, a to velmi často vlastnoručně vyrobených. Samozřejmou součástí téměř všech vyučovacích hodin byla práce skupin žáků či jednotlivců na počítači, které jsou umístěny v každé učebně. Žáci jsou na užívání učebních pomůcek zjevně zvyklí.

Zaznamenaným nedostatkem v oblasti pracovního vyučování je absence samostatné dílny. Nouzově je dílna zřízena v přepražené učebně první třídy. Obě takto vzniklé učebny nedosahují standardních rozměrů.

Učebny jsou vybaveny jednomístnými lavicemi s nastavitelnou výškou pracovní plochy. Žáci tak mají možnost pracovat v lavicích odpovídajících jejich vzrůstu.

Kvalita prostředí z hlediska ovzduší, osvětlení, hluku, prašnosti a pořádku byla na základě subjektivního pozorování hodnocena jako zcela vyhovující psychohygienickým potřebám žáků i učitelů. Žáci měli dostatek prostoru k činnosti. Rozmístění lavic bylo vhodné z hlediska hygieny zraku. Prostor učeben bylo vzhledné, příjemné a motivující, na jeho úpravě se zjevně podílejí jak žáci, tak učitelé. Místnosti byly vyzdobeny výtvarnými a rukodělnými pracemi žáků a doplněny náhodnými materiály a přehledy probíraného učiva. Na nástěnkách byly rovněž informace ze života třídy, sportovní výsledky apod. Nadstandardně estetické prostředí bylo zaznamenáno i ve vyšších ročnících.

V průběhu hodin nebylo zjištěno nerespektování zdravotních indispozic žáků. Učitelé však nedostatečně dbali na vhodné sezení žáků při práci a na správné držení psacího pera (resp. tužky). Členění hodin a tempo výuky odpovídalo požadavkům duševní hygieny, hodiny se vyznačovaly živým tempem s vhodným střídáním relaxačních činností s činnostmi náročnými na soustředění.

Pedagogové důsledně dbali na pohybové aktivity žáků. Ve vyučovacích hodinách měli žáci často možnost pohybu, měnily se polohy při práci (na koberci, vestoje apod.). Organizace přestávek umožňovala žákům pohybové aktivity, např. hrát stolní tenis.

Všichni vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Odborná erudice spolu s osobnostními vlastnostmi jednotlivých pedagogů je základním prvkem ovlivňujícím vysokou kvalitu průběhu výuky.

Materiální vybavení školy z hlediska učebních pomůcek a didaktické techniky je nadprůměrné. Psychohygienické zásady jsou uplatňovány, pedagogové dbají na relaxační a pohybové aktivity žáků.

Personální, materiální i psychohygienické podmínky výuky jsou vynikající.

Organizace, formy a metody výuky

Vyučující účelně řídili výuku, vydávali jasné pokyny přiměřené věku a schopnostem žáků. Ve své práci jsou důslední, o čemž svědčily pracovní návyky a rutinní dovednosti žáků, akceptování pravidel chování a jednání. Individuální potřeby žáků učitelé zohledňovali, respektovali didaktické zásady názornosti a přiměřenosti.

Učitelé zvládali práci ve třídách s více odděleními, dokázali efektivně zaměstnat všechny žáky. Střídali formy a metody práce, využívali prvků projektového a problémového vyučování, účelně zařazovali hry, soutěže a další metody pro oživení hodin. Průběžně kladli důraz na procvičování a opakování učiva. Otázky při procvičování byly zaměřeny na pamětní zvládnutí učiva, rovněž však na pochopení vztahů a souvislostí. Výklad byl podáván formou přiměřenou schopnostem žáků, závěry vyplynuly většinou z diskuse či rozhovoru.

Čas věnovaný jednotlivým činnostem byl dobře rozvržen, členění hodiny přizpůsobovali učitelé aktuálním schopnostem žáků.

Učitelé dbali ve všech ročnících na rozvoj jemné i hrubé motoriky žáků, žáci měli možnost pohybu i práce s drobným materiálem (skládání kartiček, překládání tabulek apod.).

Organizace výuky umožňovala pracovat žákům individuálním tempem, učitelé rozvíjeli jejich schopnost aplikovat učivo. Byla užívána práce s chybou, žáci byli vedeni k reflexi a sebereflexi. Hodiny byly účelně využity, z hlediska odborné a věcné správnosti nebylo ze strany učitelů zaznamenáno pochybení.

Vyučující uplatňují efektivní formy a metody práce, struktura hodin odpovídá věku a stupni postižení žáků. Výukou prolíná pozitivní posilování sebedůvěry žáků, hodnocení jejich výkonu respektuje individuální zvláštnosti.

Motivace a hodnocení

Učitelé vhodně zařazovali motivační metody, v průběhu výuky využívali mezipředmětových vztahů a navazovali na životní zkušenosti žáků.

Vyučování vedli učitelé ve smyslu pozitivního posilování, což napomáhalo k udržení a posílení sebedůvěry žáků. Hodnocení vždy respektovalo jejich osobnostní dispozice a mentální schopnosti. Hodnocení a klasifikace jsou prováděny průběžně, učitelé si vedou záznamy o prospěchu. Ty jsou založeny na široké škále hodnotících činností a na rozdílných aspektech podávaných výkonů. Jejich forma odpovídá účelu, pro který jsou pořizovány.

V žákovských knížkách zaznamenávají učitelé známky žáků s přiměřenou intenzitou. Informace o chování žáků nejsou zaměřeny pouze na negativní projevy, velmi často jsou zapisovány záznamy pozitivního charakteru (pochvaly).

Učitelé oceňovali u žáků snahu, poskytovali konstruktivní a užitečnou zpětnou vazbu o jejich pokroku v učení. Sledované hodnocení a klasifikace respektovaly individuální dispozice žáků.

Sešity jsou pravidelně kontrolovány, vykazují úpravu odpovídající míře postižení jednotlivých žáků.

Výukou prolíná pozitivní posilování sebedůvěry žáků, hodnocení jejich výkonu respektuje individuální zvláštnosti. Oblast je hodnocena jako vynikající.

Interakce a komunikace

Pedagogové respektovali osobnost žáků, klima ve třídách bylo založeno na vzájemné důvěře. Učitelé měli přiměřenou autoritu, kterou žáci přijímali a uznávali. Žáci byli vedeni ke spolupráci a k uplatňování pravidel společenského styku.

Převládal demokratický styl řízení výuky, který se zakládal na důsledném dodržování dohodnutých pravidel.

Komunikativní dovednosti žáků byly většinou cíleně rozvíjeny, učitelé se snažili vytvářet prostor pro diskusi a projev názoru žáků.

V průběhu inspekce nebyl zaznamenán projev nežádoucího chování žáků.

Interakce a komunikace mají vynikající úroveň.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Společným rysem sledovaných hodin byla jejich kvalitativní vyrovnanost, všechny byly hodnoceny jako vynikající nebo velmi dobré.

Kvalita průběhu vzdělávání je všech sledovaných oblastech celkově hodnocena jako vynikající.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepční záměry rozvoje školy jsou písemně zpracovány. Vycházejí z analýzy podmínek školy, obsahují dlouhodobé plány rozvoje všech oblastí práce školy.

Oblast pedagogická je nejobsáhlejší, vymezuje hlavní předmět činnosti a rozpracování dílčích cílů, mezi něž například patří všestranný rozvoj osobnosti žáků, kvalitní příprava pro nástup do odborných učilišť apod. Je zpracována i možnost přípravy žáků ke studiu ve středních odborných učilištích v souvislosti s novelou Školského zákona, která tuto možnost od roku 2000 připouští. Pozornost je věnována i udržení stabilního pedagogického sboru a zvyšování kvality pedagogické práce prostřednictvím dalšího vzdělávání učitelů

V oblasti materiální je plánována obnova didaktické techniky a názorných učebních pomůcek, škola se chce zaměřit na vyšší zapojení výpočetní techniky do výuky, na využití výukových programů, získání dalších prostor pro školní dílnu a školní klub, vybavení novým nábytkem apod.

Součástí koncepčních záměrů jsou rovněž aktivity zaměřené na prevenci zneužívání návykových látek, kriminality a dalších asociálních jevů, prohlubování spolupráce se zákonnými zástupci žáků, zvyšování zapojení občanského sdružení Most, které nahrazuje tradiční sdružení rodičů, do školních a mimoškolních aktivit.

V koncepci rozvoje školy je obsaženo i další využívání poznatků a zkušeností kolegů z partnerské školy Zonnegaard v nizozemském Nijmegenu, konzultace s pedagogickým sborem o formách této spolupráce a projednávání některých záměrů s Městským úřadem.

Dalším dokumentem je Pracovní plán školy na školní rok 2001/2002. Je zpracován netradičně, v úvodní části vymezuje úkoly v oblasti naukových předmětů a mravní, estetické a tělesné výchovy, dále se zabývá:

- odborným růstem pedagogických pracovníků,
- řídicí práci školy,
- vytvářením materiálních podmínek,
- spoluprací s institucemi.

Rozpracovává konkrétně ty body koncepčních záměrů, které je možné splnit a uskutečnit v tomto školním roce.

Pracovní plán je dále rozpracován do plánů měsíčních a týdenních.

Velmi kvalitní je plánování v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Předložený Minimální preventivní program určuje konkrétní úkoly pro nižší, střední a vyšší stupeň ZvŠ, zabývá se aktivitami pro žáky i jejich rodiče, vyjmenovává odborníky z řad lékařů, poradenských pracovišť, oddělení sociální prevence Okresního úřadu Hradec Králové, Policie ČR apod., na které je možné se v případě potřeby obrátit.

Plánování je promyšlené, funkční a je kvalitním podkladem pro úspěšnou práci školy. Je hodnoceno jako vynikající.

Organizování

Pro účely organizování práce je zpracován Organizační řád školy. V první všeobecné části je vymezen předmět činnosti školy – učit a vychovávat žáky, kteří nemohou úspěšně zvládat během povinné školní docházky učivo základní školy. Předmět činnosti je navíc rozšířen o výchovu a vzdělávání žáků, kteří jsou postiženi hlubším mentálním postižením a nemohou úspěšně zvládat učivo zvláštní školy. Pro ně je zřízeno oddělení, kde se učí podle osnov pomocné školy.

Organizační řád určuje všeobecné povinnosti pracovníků a kompetence ředitele školy. Funkce zástupce ředitele není vzhledem k nízkému počtu tříd ustanovena. Ředitele v době jeho nepřítomnosti zastupuje a jedná jeho jménem pověřený učitel. Pověření je vystaveno písemně a je založeno v osobní dokumentaci pověřeného pracovníka.

Povinnosti pedagogických pracovníků vyplývají z Pracovního řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení vydaného MŠMT pod čj. 14 269/2001 s platností od 1. dubna 2001. Ostatní nepedagogičtí pracovníci mají písemně zpracovanou pracovní náplň, která je řádně stvrzena jejich podpisy a podpisem ředitele školy.

Organizační řád rovněž vyjmenovává dokumentaci, která je ve škole vedena, řeší zastupitelnost pracovníků a předávání a přejímání pracovních funkcí.

Druhá část organizačního řádu určuje podmínky provozu školy, obsahuje organizační schéma, z kterého jasně vyplývá způsob řízení školy. Dále řeší archivování písemností, knihovnickou činnost, evidenci majetku, pokladní službu, účetní evidenci apod.

Dokumentem, který se zabývá organizací vyučovacího dne pro žáky, je Řád školy. Zabývá se docházkou do školy a chováním žáků ve škole, ochranou zdraví, bezpečnostními opatřeními a dalšími zásadami. V poslední části vymezuje opatření v případech poškození školního majetku, užívání mobilních telefonů, ztrát, nálezů apod. Pro odborné učebny jsou vydány Řád školní dílny a Řád cvičné kuchyně.

Povinnosti učitelů vyplývají z dokumentu Režim školy – povinnosti učitelů. Dokument je zpracován vyčerpávajícím způsobem. Seznámení s jeho zněním stvrdili učitelé svými podpisy. Stejným způsobem je postupováno ve školním klubu, kde jsou povinnosti vychovatelky vymezeny dokumentem Režim školy – povinnosti vychovatelky školního klubu.

Ochrana osobních dat je řádně zabezpečena. Veškeré osobní dokumenty jsou uloženy

v ředitelně či sborovně školy. Obě místnosti jsou po opakovaných vloupáních opatřeny mřížemi na oknech a oplechovanými dveřmi.

Třídní schůzky se konají dvakrát ročně, v prvním a třetím čtvrtletí školního roku. Na schůzkách dostávají rodiče písemně zpracovaná slovní hodnocení práce svých dětí. Rodiče si hodnocení přečtou a seznámení s ním stvrdí podpisem. Nepřijdou-li na schůzku, jsou telefonicky nebo písemně vyzýváni k návštěvě školy. Podepsaná slovní hodnocení jsou zakládána do dokumentace žáků.

Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada. Zápisy z jednání jsou psány na počítači a podepisovány všemi zúčastněnými. Jsou vedeny protokolárně a dokládají vysokou úroveň práce školy.

Povinná dokumentace školy je vedena v souladu s platným právním předpisem s několika úpravami, které vyplývají z projektu:

- Každý žák má ve své osobní dokumentaci založenu přílohu s širším slovním hodnocením, které se následně objevuje následně na vysvědčení, rovněž má založeny všechny kopie vysvědčení za dobu školní docházky do zvláštní školy (vysvědčení není možné zapsat do katalogového listu).
- Jsou užívány tiskopisy vysvědčení SEVT49 217 1 pro nižší a střední stupeň zvláštní školy, pro vyšší stupeň pak tiskopis SEVT 49 219 1, určený pro základní školu. Důvodem je způsob hodnocení, kdy žáci jsou ze dvou předmětů hodnoceni slovně a v ostatních předmětech jsou klasifikováni. Pro tento způsob hodnocení není pro speciální školy k dispozici žádný tiskopis vysvědčení.
- V katalogovém listu je přelepena poslední stránka, místo hodnocení žáků je uveden přehled o zařazení žáka do skupin na výuku českého jazyka a matematiky po jeho celou školní docházku.

Výroční zpráva je zpracována kvalitně, pracovníci byli s jejím zněním prokazatelně seznámeni a údaje v ní obsažené se shodují se zjištěními České školní inspekce.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy stejně jako užívané informační systémy jsou hodnoceny jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní porady všech pedagogických pracovníků se konají prakticky každodenně – ráno před vyučováním i o velkých přestávkách. Učitelé se krom dozorů scházejí s vedením školy ve sborovně a bezodkladně řeší veškeré problémy. Každodenní setkávání slouží rovněž k předávání potřebných informací uvnitř učitelského sboru. Takto pojaté operativní řízení je funkční a účinné.

Podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků jsou vytvořeny. Při sestavování rozvrhu hodin přihlíží ředitel ke schopnostem jednotlivých učitelů, například jedna vyučující učí přednostně přírodopisy, stejně jsou využity dvě hudebnice pro výuku hudební výchovy. Celková výzdoba školy i tříd je dokladem toho, že všechny učitelky jsou velmi zdatné ve výtvarné výchově.

Sbor je stabilizovaný. Jak už bylo řečeno, splňují všichni učitelé splňují odborné a pedagogické způsobilosti, totéž platí pro vychovatelku školního klubu. Z tohoto důvodu není třeba zajišťovat pomoc začínajícím či nekvalifikovaným pedagogům.

Ve škole je žákovská a učitelská knihovna, o které pečují pověřeni učitelé. Ti objednávají dětskou i odbornou literaturu v rámci schváleného rozpočtu.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zajištěno několika způsoby:

1. samostudiem odborné literatury a časopisů,
2. umožněním účasti na akcích podporujících odborný růst učitelů, především akcí pořádaných Pedagogickým centrem Hradec Králové,
3. výměnou zkušeností s jinými speciálními školami (především spolupráce se řediteli zvláštních škol z okresu Hradec Králové
4. spoluprací s kabinetem speciální pedagogiky v Nymburce, který pořádá vzdělávací akce pro učitele speciálních škol - ředitel školy tam působí i jako lektor,
5. seznamováním se s novými metodami a formami výchovné a vzdělávací práce (kdo je vyslán na akce Pedagogického centra, hned druhý den informuje ostatní učitele).

Je zpracován Vnitřní platový předpis, který upravuje poskytování platu, příplatků a ostatních složek zaměstnanců školy. Příplatky za třídnictví, kvalifikaci speciálního pedagoga a za dělené směny jsou konkrétně řešeny v dokumentu s názvem Kritéria přiznávání příplatků. Kritérii pro přidělování osobních příplatků jsou kvalita práce ve výchovně vzdělávacím procesu, pravidelně se opakující mimotřídní činnost a jiné (např. dojíždění). Jsou přidělovány vždy na školní rok s přesným určením činnosti a finanční výše. Kritérii pro přidělování mimořádných odměn jsou kvalita výchovně vzdělávací práce, práce nad rámec vyučovacích povinností a jiné (např. mimořádné práce v nepředvídatelných situacích, první odchod do důchodu). Veškeré doklady jsou podepisovány ředitelem a předsedkyní Českomoravského odborového svazu pracovníků školství.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly je zpracován vůči celé organizační struktuře. Plán řídicí a kontrolní činnosti zahrnuje nejprve akce konané průběžně v každém měsíci. V nich jsou zastoupeny kontrola pedagogické dokumentace, kontrola čerpání rozpočtu školy a účetních dokladů, kontrola práce uklízečky, kontrola pedagogické práce podle plánu hospitační činnosti, kontrola práce hospodářky, účetní a mzdové účetní aj. Tyto kontroly následně jsou konkretizovány v měsíčních rozpisech.

Kontrola hospodaření školy je prováděna průběžně, vychází z vydaných směrnic – viz další body inspekční zprávy.

Hospitační činnost je realizována podle Plánu hospitační činnosti. Hospitace vykonává ředitel u všech pedagogických pracovníků ve dvou úrovních:

1. komplexní hospitace – u každého pedagoga nejméně jednou ročně, z hospitace je pořizován zápis, který po rozboru hodiny podepisují ředitel i vyučující,
2. orientační hospitace – u každého pedagoga nejméně jednou za školní rok, hospitace je prováděna jako namátková kontrola výchovně vzdělávací práce v rozsahu části vyučovací hodiny. Po hodině je prováděn pohovor s vyučujícím. Pokud nebyly zjištěny nedostatky, zápis se nepořizuje.

Hospitace probíhají po celý školní rok. Učitelé, u kterých byly zjištěny nedostatky, jsou kontrolováni častěji dle rozhodnutí ředitele. Zjištěné nedostatky jsou neprodleně projednávány, rozborů se konají tentýž den, jejich součástí je závěrečné zhodnocení.

Průběžně sledována a kontrolována je vhodnost zařazování žáků do skupin na výuku českého jazyka a matematiky. V průběhu školní docházky žáci pravidelně vypracovávají znalostní testy z uvedených předmětů. Testy vypracovali učitelé sami, každoročně jsou na základě jejich připomínek a námětů možné úpravy. Skupiny je možné čtyřikrát ročně měnit, o změnách rozhoduje na základě návrhu učitelů a výsledku testů pedagogická rada.

Je vydáván školní časopis, jehož nedílnou součástí jsou příspěvky žáků.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů je vynikající.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Celkově jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivity čerpání neinvestičních výdajů (NIV)

Škola hospodařila v roce 2000 do 30. 6. 2000 jako zálohovaná organizace bez právní subjektivity s oddělenou částí rozpočtových prostředků Školského úřadu Hradec Králové. Od 1. července 2000 je Školským úřadem Hradec Králové zřízena jako příspěvková organizace, která hospodaří s příspěvkem na provoz ze státního rozpočtu přiděleným jí zřizovatelem. Hospodářskou činnost škola v roce 2000 neprovozovala.

Porovnáním posledního rozpisu rozpočtu neinvestičních výdajů ze dne 20. 12. 2000 ode dne 1. 7. 2000, tj. dne, kdy došlo k přechodu organizace na právní subjekt, se skutečným čerpáním neinvestičních výdajů dle výkazu zisku a ztrát Úč PO 4-02, nebylo zjištěno překročení rozpočtu.

Výsledkem hospodaření za rok 2000 byl zisk, kterého organizace dosáhla rozdílem mezi plánovanými náklady a výnosy. Zúčtování finančních vztahů se státním rozpočtem za rok 2000 bylo řádně provedeno prostřednictvím referátu školství Okresního úřadu Hradec Králové, organizace navrhla přiděl ze zlepšeného hospodářského výsledku do rezervního fondu. Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech organizace činil 99 % (ve 2. pololetí roku 2000).

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Porovnáním rozpisu rozpočtu ode dne 1. 7. 2000 a poslední úpravy rozpočtu ze dne 20. 12. 2000 se stavy na účtech hlavní knihy, s výkazem zisku a ztrát Úč PO 4-02 a s výkazem Škol (MŠMT) P 1-04 k 31. 12. 2000 bylo zjištěno, že závazné ukazatele mzdové regulace (limit počtu pracovníků, limit prostředků na platy, limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci) pro rok 2000 byly dodrženy.

Čtvrtletní výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí roku 2000 ze dne 18. 1. 2001 je vyplněn za obě součásti školy, tj. zvláštní školu a školní klub a údaje v něm odpovídají údajům v účetnictví organizace.

Kontrolou vybraných osobních spisů pracovníků školy bylo zjištěno, že obsahují pracovní smlouvu, platový výměr, doklad o dosaženém vzdělání, životopis, doklad o započtené praxi a u hospodářky školy dohodu o hmotné odpovědnosti. Pracovní náplně a povinnosti pracovníků školy jsou přílohou organizačního řádu školy ze dne 1. 7. 2000. Doklady v osobních spisech jsou průběžně aktualizovány. V zařazování zaměstnanců do platových tříd a stupňů a ve stanovení a vyplácení nenárokových složek platu, zvláštních příplatků a příplatků za vedení nebyl zjištěn rozpor s vnitřním platovým předpisem a s obecně závaznými právními předpisy.

Fond kulturních a sociálních potřeb je v organizaci tvořen základním přidělem ve výši 2 % ročního objemu vyplacených prostředků na mzdy. Na rok 2000 organizace vypracovala rozpočet a stanovila zásady pro použití prostředků fondu v souladu s vyhláškou č. 310/1995 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů. Zaměstnancům školy byl z fondu kulturních a sociálních potřeb poskytován příspěvek na rekreace, zájezdy, stravování, odměny při pracovních a životních výročích a na kulturní a sportovní akce.

Hodnocení efektivity čerpání ostatních neinvestičních výdajů (ONIV)

Příspěvek ze státního rozpočtu na ostatní neinvestiční výdaje byl ve 2. pololetí roku 2000 použit na zabezpečení prostředků nezbytných pro provoz školy, z toho na učebnice a bezplatně poskytované školní potřeby činil podíl na žáka Kč 433,50 (podíl z ONIV hrazených z prostředků státního rozpočtu 6,9 %), na knihy a učební pomůcky činil podíl na žáka Kč 1.418,50 (podíl z ONIV hrazených z prostředků ze státního rozpočtu 22,6 %) a na další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo od 1. 7. 2000 do 31. 12. 2000 vydáno Kč 100,--.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

V roce 2000 nebyly škole přiděleny investiční prostředky ze státního rozpočtu.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Škola vypracovala výroční zprávu o hospodaření za rok 2000 dle ustanovení § 17e odst. 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Ve Zvláštní škole, Chlumec nad Cidlinou, Smetanova 123 nebylo ve sledovaných oblastech za období od 1. 7. 2000 do 31. 12. 2000 zjištěno nevhodné a neefektivní čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich použití a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 24 291/2000-21 ze dne 1. 8. 2000 s účinností od 1. 7. 2000
- Zřizovací listina čj. 742/00 ze dne 19. června 2000
- Osobní spisy zaměstnanců školy s osobními čísly 90921, 89135, 56378 a 78710
- Vnitřní platový předpis ze dne 19. 1. 2000
- Kritéria pro přiznávání osobních příplatků ze dne 27. 8. 2000
- Kritéria pro přiznávání mimořádných odměn ze dne 27. 8. 2000
- Zásady pro používání FKSP Zvláštní školy Chlumec nad Cidlinou pro 2. pololetí 2000
- Kolektivní smlouva mezi Zvláštní školou Chlumec nad Cidlinou a Základní organizací Českomoravského odborového svazu pracovníků školství ve Zvláštní škole Chlumec nad Cidlinou ze dne 29. 8. 2000

- Organizační řád školy ze dne 1. 7. 2000 s pracovními náplněmi a povinnostmi učitelů, výchovného poradce, vychovatelky školního klubu, hospodárky školy a mzdové účetní
- Dohoda o hmotné odpovědnosti uzavřená s hospodárkou Zvláštní školy Chlumec nad Cidlinou ze dne 2. 1. 2001
- Schválený rozpočet pro rok 2000 Zvláštní školy Chlumec nad Cidlinou – úprava k 15. 12. 2000 ze dne 20. 12. 2000
- Rozpis rozpočtu NIV ode dne 1. 7. 2000, kdy došlo k přechodu organizace na právní subjekt ze dne 20. 12. 2000 – příloha k úpravě rozpočtu ke dni 15. 12. 2000
- Výroční zpráva o hospodaření Zvláštní školy Chlumec nad Cidlinou za rok 2000 ze dne 14. 2. 2001
- Zúčtování finančních vztahů příspěvkových organizací se státním rozpočtem za rok 2000 Zvláštní školy Chlumec nad Cidlinou ze dne 1. 2. 2001
- Organizační směrnice pro vedení účetní evidence a operativní evidence majetku ze dne 1. 7. 2000
- Organizační směrnice pro inventarizaci platná od 1. 7. 2000
- Příkaz k zajištění řádné inventarizace majetku Zvláštní školy Chlumec nad Cidlinou ze dne 18. 12. 2000
- Inventarizační zápis o provedené inventarizaci ze dne 5. 1. 2001 – přílohou jsou inventurní soupisy ke dni 31. 12. 2000
- Finanční rozvaha Zvláštní školy Chlumec nad Cidlinou ze dne 17. 5. 2000 a 16. 11. 2000
- Účtový rozvrh platný od 1. 7. 2000
- Podpisové vzory pro vedení účetních dokladů organizace k 1. 7. 2000 a k 1. 1. 2001
- Kniha došlých faktur Zvláštní školy Chlumec nad Cidlinou za rok 2000
- Hlavní účetní kniha Zvláštní školy Chlumec nad Cidlinou – období 12/2000
- Výpis č. 6 z běžného účtu Zvláštní školy Chlumec nad Cidlinou k 31. 12. 2000
- Účetní doklady Zvláštní školy Chlumec nad Cidlinou č. 1 – 34 za prosinec 2000
- Účetní doklady FKSP Zvláštní školy Chlumec nad Cidlinou za období od 1. 7. 2000 do 31. 12. 2000
- Pokladní kniha, příjmové a výdajové pokladní doklady č. 58 – 84 za období prosinec 2000
- Účetní doklad č. 0001/2001 ze dne 2. 1. 2001 na zavedení majetku organizace do účetnictví v souladu s účetní směrnicí a s účtovým rozvrhem
- Výkaz Škol (MŠMT) V 4-01 o speciálních školách podle stavu k 30. 9. 2000 Zvláštní školy Chlumec nad Cidlinou ze dne 2. 10. 2000
- Výkaz Škol (MŠMT) V 4b-01 příloha k výkazu o speciálních školách, o základní – zvláštní škole podle stavu k 30. 9. 2000 Zvláštní školy Chlumec nad Cidlinou ze dne 2. 10. 2000
- Doporučení nového modelu výchovně vzdělávací práce Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR ze dne 28. září 1994, čj. 23 339/94-24
- Doporučení dílčích změn v projektu Nový model vyučování na Zvláštní škole v Chlumci nad Cidlinou Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR ze dne 4. října 1996, čj. 27 992/96-22
- Inspekční zpráva z orientační inspekce ze dne 12. června 1998, čj. 091 339/98-4009
- Tematické plány ve školním roce 2001/2002

- Rozvrh hodin pro školní rok 2001/2002
- Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2001/2002
- Osobní dokumentace žáků vedená ve školním roce 2001/2002
- Podkladová inspekční dokumentace.

ZÁVĚR

Zvláštní škola, Chlumec nad Cidlinou, Smetanova 123 dosahuje ve všech sledovaných oblastech vynikajících výsledků.

Poslední inspekce, konaná ve škole ve školním roce 1997/1998 pod čj. 091 339/98-4009, již tehdy konstatovala nadprůměrnou úroveň řízení školy, pro další práci byla navržena dílčí doporučení, která byla beze zbytku splněna.

V současné době jsou hodnoceny stupněm vynikající jak průběh a výsledky vzdělávání, tak podmínky vzdělávání. Bez závad je i oblast efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu. Práce školy je zcela mimořádná a příkladná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorky:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Nosková	Věra Nosková v. r.
Členka týmu	PaedDr. Olga Talášková	Olga Talášková v. r.
Další zaměstnanci ČŠI:	Dana Luňáková	

V Hradci Králové dne 14. prosince 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. 12. 2001

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

PaedDr. Arnošt Vítek

Vítek v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2001-12-28	091 2269/01-4009
Zřizovatel	2001-12-28	091 2269/01-4009

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.